

Grammatikk

- -fonologi
- -ortografi
- -morfologi (formlære om bøyning og orddanning)
- -syntaks (reglene som styrer hvordan ord kan kombineres til større enheter - setninger)
- -semantikk (betydningsinnholdet i enheter på ulike nivåer i språkssystemet)

Hvor er leksikologi?

språkhandlinger

- Gi opplysninger
- Be om opplysninger
- Påvirke mottakeren
- Underholde
- Uttrykke følelser eller holdninger

Proposisjon x språkhandling

- Hun vasker sjortene hans
- Vasker hun sjortene hans?
- Vask sjortene hans!
- At hun vasker sjortene hans!
- Om hun vasker sjortene hans!
- Denne vaskingen hennes av sjortene hans

Hovedtyper:

- Informerende språkhandlinger (fortellende setninger)
- Informasjonssøkende språkhandlinger (spørresetninger)
- påvirkende språkhandlinger (bydesetninger)
- Språkhandlinger som uttrykker ønske, følelser, holdninger (ønskesetninger)

Morfemer

- de minste delene meg eget innhold
- Frie morfemer – fungerer som selvstendige ord
- Bundne morfemer (-a, -et, -de, -dde) allomorfer

Grammatisk morfem

- bil+en
- Den etterhengte artikkelen – bundet morfem – grammatisk morfem
- The car – det frie morfemet

Leksikalsk morfem

- Har et selvstendig betydningsinnhold, betegner gjenstander, handlinger, egenskaper o.l.

Fellesbetegnelse: Affikser

- Foranstilte grammatiske morfemer kalles prefikser
- Etterstilte suffikser

- I noen tilfeller kan vi se ordets kjønn av suffikset.

Hankjønn

- -sjon
- -else
- -ning
- -het
- -dom
- -nad
- -skap (abstrakter) kunnskap, vitenskap
- -isme

Hankjønn - personbetegnelse

- -er
- -ing
- -ist
- -tor
- -tør
- -log
- -ent
- -ant

intetkjønn

- -ment (uttalt –mang eller –ment)
- -eri
- -dømme
- -skap
- -gram
- -um
- -em
- -tek

hunkjønn

- -inne
- -erske
- -ing (dannet av verb)